Kráječ/kráječka kožešinových a usňových dílců (kód: 32-032-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Kráječ kožešinových a usňových dílců
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v kožedělné výrobě	3
Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu kožešinových a usňových výrobků v kožedělné výrobě	3
Posuzování kvality usní, kožešin a pomocných materiálů v kožedělné výrobě	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě	3
Krájení, napínání a sesazování kožešin a usní	3
Kompletace, mezioperační a konečná kontrola kvality v kožedělné výrobě	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se zadanou technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat na základě technické dokumentace složení předloženého vzorku, jednotlivé dílce a součásti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, na kterých bude konkrétní kožedělný výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu kožešinových a usňových výrobků v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat z předložených kožešin a textilií vhodný materiál pro zhotovení určeného kožešinového výrobku, výběr zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit a popsat vhodný pracovní postup pro zhotovení určeného kožešinového a usňového výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit technologické podmínky pro zhotovení předloženého kožešinového a usňového výrobku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality usní, kožešin a pomocných materiálů v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit a pojmenovat předložené vzorky usní, kožešin a pomocných materiálů, definovat jejich vlastnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu materiálů pro výrobu kožešinových a usňových výrobků, stanovit jejich použití s ohledem na kvalitu výsledného výrobku a vyhodnotit případné materiálové vady	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Roztřídit vzorky kožešin podle původu, posoudit jejich kvalitu podle hustoty, délky a lesku vlasu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj pro vykonání pracovní operace, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti stroje	Praktické předvedení
b) Provést čištění, mazání a základní údržbu stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit kritická místa jednotlivých strojů z hlediska bezpečnosti práce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Krájení, napínání a sesazování kožešin a usní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Aplikovat znalost pravidel a zásad při zjišťování tělesných rozměrů pro zhotovení střihů, zjistit základní rozměry pro zhotovení střihů na postavě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vykrojit a opracovat jednotlivé díly kožešinových výrobků krájecím nožem tak, aby je bylo možné sesadit do tvaru daného střihu s ohledem na BOZP	Praktické předvedení
c) Provést sesazování a přesazování kožešinových dílů podle výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kompletace, mezioperační a konečná kontrola kvality v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat kvalitu výkroje, vadné dílce vytřídit	Praktické předvedení
b) Zkompletovat vykrojené dílce v kožedělné výrobě	Praktické předvedení
c) Provést mezioperační kontrolu před napínáním, zhodnotit, zda materiál splňuje podmínky pro napínání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést konečnou kontrolu kvality v kožedělné výrobě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/krajec-kozesinovych-a-usn#zdravotni-zpusobilost).

Uchazeč si zajistí pracovní oděv a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém bude zkouška probíhat.

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti při výrobě kožešinových a usňových výrobků.

Ověřování kompetencí bude probíhat v reálném prostředí dílny pro výrobu kožešinových a usňových výrobků. Při ověřování kritérií hodnocení založených na praktickém předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k dodržování pracovních postupů, ke správné volbě technologie, ke kvalitě provedení a ke správné obsluze strojů, zařízení a nářadí. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie.

Autorizovaná osoba určí druh výrobku (a jeho parametry), ke kterému se budou vztahovat zadané úkoly podle zaměření konkrétní kožedělné výroby a podle aktuálního výrobního porgramu firmy.

Autorizovaná osoba určí před zkouškou u odborných kompetencí **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu kožešinových a usňových výrobků v kožedělné výrobě**; **Krájení, napínání a sesazování kožešin a usní** druh materiálu (kožešina, useň), který se bude při zkoušce používat.

U odborné kompetence **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu kožešinových a usňových výrobků v kožedělné výrobě,** kritérium hodnocení a) autorizovaná osoba zadá pro ověření kritéria počet vzorků (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků od každého materiálu), a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby (kráječ kožešinových a usňových dílců) a podle aktuálního výrobního programu firmy.

U odborné kompetence **Posuzování kvality usní, kožešin a pomocných materiálů v kožedělné výrobě**, kritéria hodnocení a), b), c), d) autorizovaná osoba zadá pro ověření kritéria hodnocení počet vzorků (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků od každého materiálu), a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby a podle aktuálního výrobního programu firmy.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na kožešnickou nebo kožedělnou nebo oděvní výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na kožešnickou nebo kožedělnou nebo oděvní výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou nebo oděvní technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-032-H Kráječ/kráječka kožešinových a usňových dílců a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti kožešnické nebo kožedělné výroby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Dílna pro výrobu kožešinových a usňových výrobků umožňující ověření všech odborných kompetencí s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, nářadím, materiály a polotovary pro zhotovení kožešinových výrobků

- Stroje pro výrobu kožešinových a usňových výrobků (žehlicí jednotka, pracovní stůl)
- Nářadí (krájecí nůž, nůžky, kartáč, ruční jehla, šídlo, kladívko, pravítko)
- Zařízení (stojan na rozpracovaný výrobek, střihy, šablony vyráběného vzoru)
- Kožešiny a usně (minimálně 2 kusy - maximálně 5 kusů)
- Kožešinové a usňové dílce (v množství potřebném pro zhotovení 1 kožešinového výrobku)
- Podšívkové textilní a ztužovací dílce (v množství pro zhotovení 1 kožešinového výrobku)
- Drobný materiál (nitě, lemovky, drobné ztužení, kování, uzavírací prostředky - v množství potřebném pro zhotovení 1 kožešinového výrobku)
- Obalový materiál (1 kus)
- Rozpracované kožešinové a usňové výrobky (3 kusy)
- Podšívka pro rozpracovaný kožešinový a usňový výrobek (vždy 1 kus z každého materiálu)
- Vzorek kožešinového a usňového výrobku (vždy 1 kus z každého materiálu)
- Vzorky kožešin a usní (minimálně 2 kusů - maximálně 5 kusů od každého materiálu)
- Vzorky dalších materiálů (podšívkový textilní materiál, ztužovací materiál - v množství minimálně 5 kusů - maximálně 7
- kusů)
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace), bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro
- okamžité použití uchazečem
- Místnost pro provedení ústní části zkoušky vybavená PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 40 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín
ORTO plus, s. r. o., Zlín
Academic Scholl, Střední škola, s. r. o., Zlín